

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

18 Ιανουαρίου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 43

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 11/754

Πρόγραμμα Επιτήρησης του Πυρετού του Δυτικού Νείλου στα Ιπποειδή και τα Άγρια πτηνά.

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 1 του π.δ. 133/1992 (Α' 66), «Επιβολή υγειονομικών και λοιπών μέτρων για την προστασία και εξυγίανση της Κτηνοτροφίας από λοιμώδη και παρασιτικά νοσήματα».

2. Το π.δ. 44/2012 (ΦΕΚ Α' 93) «Όροι υγειονομικού ελέγχου που διέπουν τη διακίνηση των ιπποειδών και τις εισαγωγές ιπποειδών προέλευσης τρίτων χωρών, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2009/156/ΕΚ».

3. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για τη διενέργεια επισημών ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων».

4. Τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 504/2008 της Επιτροπής για την εφαρμογή των οδηγιών 90/426/ΕΟΚ και 90/427/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τις μεθόδους αναγνώρισης των ιπποειδών.

5. Την υπ' αριθ. Υ200/21.11.2016 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Ιωάννη Τσιρώνη» (Β' 3755), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 92/29.11.2017 απόφαση του Πρωθυπουργού (Β' 4195).

6. Τη με αριθ. 261463/11.09.2009 υπουργική απόφαση «Κοινοποίηση των ασθενειών των ζώων σε συμμόρφωση προς την οδηγία 82/894/ΕΟΚ» (ΦΕΚ Β' 2006).

7. Τις διατάξεις του Κεφαλαίου 8.18 του Υγειονομικού Κώδικα Ζώων Ξηράς (Terrestrial Animal Health Code) του Διεθνούς Γραφείου Επιζωοτιών (OIE - World Organisation for Animal Health), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (25η Έκδοση, 2016).

8. Το ν. 4235/2014 (Α' 32) «Διοικητικά μέτρα, διαδικασίες και κυρώσεις στην εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών και της υγείας και προστασίας των ζώων και

άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων».

9. Το γεγονός ότι η προκαλούμενη δαπάνη για την αγορά των απαραίτητων αντιδραστηρίων για την εφαρμογή του προγράμματος θα καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, και θα καλυφθεί από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Ταμείου Γεωργίας και Κτηνοτροφίας της Δ/σης Υγείας των Ζώων, Κ.Α.Ε. 1311.

10. Την από 14/12/2017 σχετική εισήγηση της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός - Στόχοι

1. Εγκρίνεται η εφαρμογή του προγράμματος επιτήρησης του Πυρετού του Δυτικού Νείλου (ΠΔΝ) στα ιπποειδή και τα άγρια πτηνά της χώρας (Πρόγραμμα). Οι τεχνικές λεπτομέρειες εφαρμογής του Προγράμματος καθορίζονται στα Παραρτήματα Α, Β, Γ και Δ, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

2. Το Πρόγραμμα έχει ως σκοπό την διερεύνηση, στα ιπποειδή και τα άγρια πτηνά, της κυκλοφορίας του ιού του Πυρετού του Δυτικού Νείλου. Αρχικός σκοπός του Προγράμματος ήταν η διερεύνηση της επιδημίας η οποία εκδηλώθηκε κατά συρροή σε ανθρώπους για πρώτη φορά στη χώρα μας το καλοκαίρι του 2010. Η εφαρμογή του Προγράμματος συνεχίστηκε χωρίς διακοπή έως και το 2017 και αποσκοπεί στον προσδιορισμό:

α) Της πιθανής προέλευσης και των δεξαμενών (reservoirs) του ιού, ιδίως στα άγρια πτηνά,

β) των γεωγραφικών περιοχών της χώρας που αποτελούν περιοχές υψηλού κινδύνου, των περιοχών όπου το νόσημα είναι πιθανό να γίνει ενδημικό, λόγω διατήρησης του ιού σε γηγενείς πληθυσμούς άγριων πτηνών, και των περιοχών όπου συμβαίνει αφανής κυκλοφορία του ιού (παρουσία του ιού χωρίς κλινικά κρούσματα σε ανθρώπους ή ζώα).

Αξιολογώντας τα αποτελέσματα της επιτήρησης, καθώς και κάθε άλλο διαθέσιμο σχετικό στοιχείο (π.χ. πληροφορίες εντομοεπιτήρησης), οι αρμόδιες αρχές για την επιτήρηση του Πυρετού του Δυτικού Νείλου, τόσο στον άνθρωπο όσο και στα ζώα, μπορούν να εκτιμήσουν, τη γεωγραφική έκταση της επιδημίας και έχουν τη δυνατότητα να προσαρμόσουν ανάλογα, τα υφιστάμενα μέτρα ελέγχου, επιτήρησης και πρόληψης της νόσου, για τη διασφάλιση της Δημόσιας Υγείας και της Υγείας των Ζώων.

3. Οι στόχοι του Προγράμματος είναι:

- α) Η Καταγραφή όλων των εκτροφών ιπποειδών της χώρας,
  - β) η Παθητική Επιτήρηση για τον Πυρετό του Δυτικού Νείλου στα ιπποειδή και τα άγρια πτηνά, σύμφωνα με τα όσα περιγράφονται στα Παραρτήματα Β και Γ,
  - γ) η Ενεργητική Επιτήρηση του Πυρετού του Δυτικού Νείλου στα ιπποειδή και τα άγρια πτηνά, σύμφωνα με τα όσα περιγράφονται στα Παραρτήματα Β και Γ.
4. Η ισχύς του παρόντος Προγράμματος ξεκινά από την 1/1/2018.

Άρθρο 2 Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του προγράμματος, ως ιπποειδή καθορίζονται όλα τα ζώα, κατοικίδια ή άγρια, που ανήκουν στο γένος *Equus* (ίπποι, όνοι και όλα τα υποείδη αυτών, συμπεριλαμβανομένης και της ζέβρας), καθώς και οι απόγονοι των μεταξύ τους διασταυρώσεων.

2. Με τον όρο εκτροφή ιπποειδών εννοούμε κάθε γεωργική μονάδα, μονάδα εκπαίδευσης, σταβλική εγκατάσταση και γενικά κάθε χώρο ή εγκατάσταση στην οποία συνήθως εκτρέφονται ή διατηρούνται ιπποειδή, ανεξάρτητα από τον αριθμό αυτών και τη χρησιμότητά τους.

3. Επιπλέον, για τις ανάγκες της παρούσης, όταν μια εκτροφή ιπποειδών διατηρεί 5 ή περισσότερα ιπποειδή χαρακτηρίζεται ως οργανωμένη εκτροφή ιπποειδών.

4. Ως άγρια πτηνά νοούνται τα πτηνά όλων των ειδών που κυκλοφορούν ελεύθερα στο περιβάλλον και δε φυλάσσονται σε γεωργική ή άλλη εγκατάσταση, ούτε κρατούνται σε αιχμαλωσία. Ειδικά η ενεργητική επιτήρηση στα άγρια πτηνά για τον Πυρετό του Δυτικού Νείλου εστιάζει σε συγκεκριμένα είδη, τα οποία απαριθμούνται λεπτομερώς στο Παράρτημα Γ της παρούσας.

5. Επίσημοι κτηνίατροι είναι κτηνίατροι, οι οποίοι υπηρετούν σε Δ/νσεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών ή σε Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων ή σε άλλη Κτηνιατρική Υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

6. Εξειδικευμένοι κτηνίατροι είναι οι κτηνίατροι οι οποίοι δεν υπηρετούν σε Δ/νσεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών ή σε Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων ή σε άλλη Κτηνιατρική Υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, και μπορεί να είναι:

- α) ιδιώτες κτηνίατροι που έχουν αναλάβει την παρακολούθηση εκτροφών ιπποειδών ή β) κτηνίατροι της Ελληνικής Ομοσπονδίας Ιππασίας ή της Φιλίππου Ένωσης Ελλάδας ή γ) κτηνίατροι που ανήκουν στο προσωπικό των Κτηνιατρικών Σχολών / Τμημάτων της χώρας.

Με τους εξειδικευμένους κτηνιάτρους μπορούν να συνεργάζονται οι επίσημοι κτηνίατροι για την υλοποίηση των δράσεων του Προγράμματος, όπου αυτό καθορίζεται.

Άρθρο 3 Φορείς εφαρμογής του Προγράμματος - Αρμοδιότητες

Στην εφαρμογή του προγράμματος συμμετέχουν οι ακόλουθοι Αρχές και συνεργαζόμενοι Φορείς, με τις αντίστοιχες κατά περίπτωση αρμοδιότητες:

1. Το Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων της Δ/νσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Δ/νσης Κτηνιατρικής (Κεντρική Αρμόδια Αρχή, ΚΑΑ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων το οποίο:

- α) Είναι υπεύθυνο για το συντονισμό, την επίβλεψη και τη διαχείριση του Προγράμματος, σε ολόκληρη τη χώρα, τόσο κατά τις επιμέρους διατάξεις του, όσο και στο σύνολο του σε ό,τι αφορά τα ιπποειδή και τα άγρια πτηνά,
- β) εισηγείται ή/και λαμβάνει τα κατάλληλα νομοθετικά και διοικητικά μέτρα σε εθνικό επίπεδο για την επίτευξη των στόχων του Προγράμματος σε ό,τι αφορά τα ιπποειδή και τα άγρια πτηνά,

γ) εισηγείται τον ορισμό των Φορέων εφαρμογής του Προγράμματος και τον προσδιορισμό των αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων αυτών, ανάλογα με τις ανάγκες του Προγράμματος,

δ) παρέχει κατάλληλες οδηγίες και διευκρινίσεις προς τις Αρχές και τους Φορείς εφαρμογής του Προγράμματος, με σκοπό τη διευκόλυνση και ενίσχυση του έργου τους σε ό,τι αφορά τα ιπποειδή και τα άγρια πτηνά,

ε) με βάση την εξέλιξη του νοσήματος στους ανθρώπους και στα ζώα και εφόσον κρίνεται αναγκαίο, προσαρμόζει το παρόν Πρόγραμμα, σε ό,τι αφορά τα ιπποειδή και τα άγρια πτηνά,

στ) μεριμνά για την εξασφάλιση των απαραίτητων πιστώσεων για τις εκάστοτε ανάγκες που προκύπτουν από την εφαρμογή του Προγράμματος,

ζ) σε συνεργασία με τους φορείς των παραγράφων 2, 4 και 5 συλλέγει, αξιολογεί και ερμηνεύει τα εργαστηριακά αποτελέσματα από την εφαρμογή του Προγράμματος σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, σε ό,τι αφορά τα ιπποειδή,

η) σε συνεργασία με τους φορείς των παραγράφων 3, 4 και 6 συλλέγει, αξιολογεί και ερμηνεύει τα αποτελέσματα από την εφαρμογή του Προγράμματος σε ό,τι αφορά τα άγρια πτηνά,

θ) κοινοποιεί, σε συνεργασία με τον φορέα της παραγράφου 2, τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα, που προκύπτουν από την εφαρμογή του Προγράμματος, στις αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο Διεθνές Γραφείο Επιζωτιών (γνωστό και ως Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας των Ζώων), σύμφωνα με την ισχύουσα Ευρωπαϊκή Νομοθεσία και τους ισχύοντες Διεθνείς Κανόνες, αντίστοιχα (Υγειονομικός Κώδικας Ζώων Ξηράς, *Terrestrial Animal Health Code*),

ι) συνεργάζεται με εθνικές αθλητικές και επαγγελματικές οργανώσεις και φορείς που σχετίζονται με ιπποειδή στη χώρα μας, όταν αυτό απαιτείται, για τον καλύτερο συντονισμό και την αντιμετώπιση των υγειονομικών κτηνιατρικών θεμάτων που σχετίζονται με τον Πυρετό του Δυτικού Νείλου,

ια) συνεργάζεται με τις αρχές που είναι αρμόδιες για την επιτήρηση του Πυρετού του Δυτικού Νείλου στους ανθρώπους (ΚΕΕΛΠΝΟ, Γενική Δ/νση Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας του Υπουργείου Υγείας) και τις ενημερώνει για τα αποτελέσματα που προκύπτουν από την εφαρμογή του Προγράμματος στα ιπποειδή και τα άγρια πτηνά. Παράλληλα, λαμβάνει από τις αρχές αυτές πληροφορίες για την έκταση και την εξέλιξη του νοσήματος στους ανθρώπους, προκειμένου να:

αα) παρέχει τις αναγκαίες εφαρμοστικές πληροφορίες / διευκρινίσεις προς τις Δ/νσεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών και τις Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων, στο πλαίσιο της υλοποίησης του παρόντος Προγράμματος σε ό,τι αφορά τα ιπποειδή και τα άγρια πτηνά,

ββ) προσαρμόσει το παρόν Πρόγραμμα, σε ό,τι αφορά τα ιπποειδή και τα άγρια πτηνά, εάν κρίνεται αναγκαίο, με βάση την εξέλιξη του νοσήματος στους ανθρώπους.

2. Το Τμήμα Μοριακής Διαγνωστικής, Αφθώδους Πυρετού, Ιολογικών, Ρικετσιακών και Εξωτικών Νοσημάτων της Δ/σης Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών το οποίο:

α) Προβαίνει στις εξετάσεις των δειγμάτων αίματος ιπποειδών που αποστέλλονται από τις Κτηνιατρικές Αρχές της Χώρας, στο πλαίσιο της ενεργητικής επιτήρησης του νοσήματος, όπως αυτές περιγράφονται στο Παράρτημα Β. Για το σκοπό αυτό εφαρμόζει τις διαδικασίες που αναφέρονται στο OIE Terrestrial Manual, Chapter 2.1.20., West Nile Fever, b. Diagnostic Techniques, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά,

β) προβαίνει στις εξετάσεις των δειγμάτων ιπποειδών (αίμα ή άλλος τύπος δείγματος όταν απαιτείται) που αποστέλλονται από τις Κτηνιατρικές Αρχές της Χώρας, από κλινικά ύποπτα ή νεκρά ζώα, στο πλαίσιο της παθητικής επιτήρησης του νοσήματος, παρέχοντας παράλληλα και οδηγίες για την λήψη και αποστολή των δειγμάτων αυτών, όταν είναι απαραίτητο. Για το σκοπό αυτό εφαρμόζει τις διαδικασίες που αναφέρονται στο OIE Terrestrial Manual, chapter 2.1.20., West Nile Fever, b. Diagnostic Techniques, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά,

γ) τηρεί μητρώο των ενεργειών του και ενημερώνει εγγράφως τόσο την αποστέλλουσα Υπηρεσία, όσο και το Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων της Δ/σης Υγείας των Ζώων (Κ.Α.Α) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με τις εξετάσεις που πραγματοποιεί και τα αποτελέσματα αυτών,

δ) σε περίπτωση που τα δείγματα που λαμβάνει αφορούν τη διερεύνηση κλινικής υποψίας, ενημερώνει άμεσα την Κ.Α.Α., τηλεφωνικώς, και ακολούθως για το θετικό ή μη αποτέλεσμα των εργαστηριακών εξετάσεων που έχει διενεργήσει. Εν συνέχεια, αποστέλλει με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή τηλεομοιοτυπία τα σχετικά έγγραφα, εντός 24 ωρών,

ε) σε κάθε περίπτωση θετικού ή αμφίβολου αποτελέσματος, ενημερώνει άμεσα την Κ.Α.Α., τηλεφωνικώς, και εν συνέχεια αποστέλλει με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή τηλεομοιοτυπία τα σχετικά έγγραφα, εντός 24 ωρών,

στ) αποστέλλει στο Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων της Δ/σης Υγείας των Ζώων (Κ.Α.Α.) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συγκεκριμένη κατάσταση παραληφθέντων δειγμάτων, εργαστηριακών εξετάσεων και αποτελεσμάτων αυτών, ανά εξάμηνο. Για το πρώτο εξάμηνο κάθε έτους η αποστολή της παραπάνω συγκεντρωτικής κατάστασης γίνεται έως τις 15 Ιουλίου του τρέχοντος έτους, ενώ για το δεύτερο εξάμηνο, έως τις 15 Ιανουαρίου του επόμενου έτους. Σε περίπτωση επιζωotίας, η παραπάνω συγκεντρωτική κατάσταση αποστέλλεται στην Κ.Α.Α στην αρχή κάθε εβδομάδας, με τα στοιχεία της αμέσως προηγούμενης εβδομάδας,

ζ) συνεργάζεται με άλλα εξουσιοδοτημένα εργαστήρια ή εργαστήρια εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Χώρας, τα οποία διεξάγουν εξετάσεις για τον ιό του Πυρετού του Δυτικού Νείλου, και μπορεί να εξετάζει δείγματα που αποστέλλονται από τα εργαστήρια αυτά, με σκοπό την επιβεβαίωση ή την περαιτέρω διερεύνηση ύποπτων ή επιβεβαιωμένων κρουσμάτων της νόσου,

η) συνεργάζεται με το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για οποιαδήποτε καινούργια δεδομένα αναφορικά με τις διαγνωστικές δοκιμές και συμμετέχει σε δοκιμασίες αξιολόγησης ικανοτήτων για όλες τις διαγνωστικές δοκιμές που εφαρμόζονται,

θ) συνεργάζεται με τον φορέα της παραγράφου 1, για την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων και των συμπερασμάτων, που προκύπτουν από την εφαρμογή του Προγράμματος, στις αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο Διεθνές Γραφείο Επιζωotιών (γνωστό και ως Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας των Ζώων), σύμφωνα με την ισχύουσα Ευρωπαϊκή Νομοθεσία και τους ισχύοντες Διεθνείς Κανόνες, αντίστοιχα (Υγειονομικός Κώδικας Ζώων Ξηράς, Terrestrial Animal Health Code).

3. Τμήμα Παθολογίας Πτηνών και Μελισσών, Μικροβιολογίας, Λοιμωδών Νοσημάτων και Βρουκελλώσεων της Δ/σης Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης (Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για την Γρίπη των Πτηνών) το οποίο:

α) Προβαίνει στις εξετάσεις των δειγμάτων αγρίων πτηνών που αποστέλλονται από τις Κτηνιατρικές Αρχές της χώρας στο πλαίσιο της ενεργητικής επιτήρησης, όπως αυτές περιγράφονται στο Παράρτημα Γ. Για το σκοπό αυτό εφαρμόζει τις διαδικασίες που αναφέρονται στο OIE Terrestrial Manual, Chapter 2.1.20., West Nile Fever, b. Diagnostic Techniques όπως αυτό ισχύει κάθε φορά,

β) προβαίνει στις εξετάσεις δειγμάτων από νεκρά άγρια πτηνά που αποστέλλονται από τις Κτηνιατρικές Αρχές όλης της χώρας, στο πλαίσιο της παθητικής επιτήρησης. Για το σκοπό αυτό εφαρμόζει τις διαδικασίες που αναφέρονται στο OIE Terrestrial Manual, Chapter 2.1.20., West Nile Fever, b. Diagnostic Techniques όπως αυτό ισχύει κάθε φορά,

γ) τηρεί μητρώο των ενεργειών του και ενημερώνει εγγράφως τόσο την αποστέλλουσα αρχή όσο και το Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων της Δ/σης Υγείας των Ζώων (Κ.Α.Α.) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σχετικά με τις εξετάσεις που πραγματοποιεί και τα αποτελέσματα αυτών,

δ) σε περίπτωση που τα δείγματα που λαμβάνει αφορούν τη διερεύνηση κλινικής υποψίας, ενημερώνει άμεσα την Κ.Α.Α. τηλεφωνικώς, και ακολούθως για το θετικό ή μη αποτέλεσμα των εργαστηριακών εξετάσεων που έχει διενεργήσει. Εν συνέχεια, αποστέλλει με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή τηλεομοιοτυπία τα σχετικά έγγραφα, εντός 24 ωρών,

ε) σε κάθε περίπτωση θετικού ή αμφίβολου αποτελέσματος, ενημερώνει άμεσα την Κ.Α.Α, τηλεφωνικώς, και εν συνέχεια αποστέλλει με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή τηλεομοιοτυπία τα σχετικά έγγραφα, εντός 24 ωρών,

στ) αποστέλλει στο Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων της Δ/σης Υγείας των Ζώων (Κ.Α.Α) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συγκε-

ντρική κατάσταση παραληφθέντων δειγμάτων, εργαστηριακών εξετάσεων και αποτελεσμάτων αυτών, ανά εξάμηνο. Για το πρώτο εξάμηνο κάθε έτους η αποστολή της παραπάνω συγκεντρωτικής κατάστασης γίνεται έως τις 15 Ιουλίου του τρέχοντος έτους, ενώ για το δεύτερο εξάμηνο, έως τις 15 Ιανουαρίου του επόμενου έτους. Σε περίπτωση επιζωοτίας, η παραπάνω συγκεντρωτική κατάσταση αποστέλλεται στην Κ.Α.Α. στην αρχή κάθε εβδομάδας, με τα στοιχεία της αμέσως προηγούμενης εβδομάδας,

ζ) συνεργάζεται με άλλα εξουσιοδοτημένα εργαστήρια ή εργαστήρια εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Χώρας, τα οποία διεξάγουν εξετάσεις για τον ιό του Πυρετού του Δυτικού Νείλου, και μπορεί να εξετάζει δείγματα που αποστέλλονται από τα εργαστήρια αυτά, με σκοπό την επιβεβαίωση ή την περαιτέρω διερεύνηση ύποπτων ή επιβεβαιωμένων κρουσμάτων της νόσου,

η) συνεργάζεται με το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για οποιαδήποτε καινούργια δεδομένα αναφορικά με τις διαγνωστικές δοκιμές και συμμετέχει σε δοκιμασίες αξιολόγησης ικανοτήτων για όλες τις διαγνωστικές δοκιμές που εφαρμόζονται,

θ) συνεργάζεται με τον φορέα της παραγράφου 1, για την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων και των συμπερασμάτων, που προκύπτουν από την εφαρμογή του Προγράμματος, στις αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο Διεθνές Γραφείο Επιζωοτιών (γνωστό και ως Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας των Ζώων), σύμφωνα με την ισχύουσα Ευρωπαϊκή Νομοθεσία και τους ισχύοντες Διεθνείς Κανόνες, αντίστοιχα (Υγειονομικός Κώδικας Ζώων Ξηράς, Terrestrial Animal Health Code).

4. Οι Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας, υπό το συντονισμό των Δ/σεων Κτηνιατρικής των οικείων Περιφερειών:

α) καταγράφουν σε Μητρώο όλες τις εκτροφές ιπποειδών (οργανωμένες ή μη, πλην των εκτροφών που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ελληνικής Ομοσπονδίας Ιππασίας και της Φίλιππου Ενώσεως Ελλάδος) της ζώνης ευθύνης τους, σύμφωνα με το πρότυπο του Παραρτήματος Α. Το Μητρώο αυτό πρέπει να ενημερώνεται τακτικά, ώστε τα στοιχεία του να είναι κατά το δυνατόν σύγχρονα και διαθέσιμα. Το Μητρώο καταγραφής εκτροφών ιπποειδών, αποστέλλεται στον φορέα της παραγράφου 1, επικαιροποιημένο, σε ηλεκτρονική μορφή (κείμενο ή φύλλα εργασίας) ανά εξάμηνο. Για το πρώτο εξάμηνο κάθε έτους η αποστολή του παραπάνω Μητρώου γίνεται έως τις 15 Ιουλίου του τρέχοντος έτους, ενώ για το δεύτερο εξάμηνο, έως τις 15 Ιανουαρίου του επόμενου έτους. Σε περίπτωση επιβεβαιωμένου κρούσματος ή όταν διαπιστώνεται πρόσφατη κυκλοφορία του ιού του ΠΔΝ, εντός της περιοχής αρμοδιότητάς τους, οι ΔΑΟΚ επικαιροποιούν το συντομότερο δυνατόν το παραπάνω Μητρώο και το αποστέλλουν στην Κ.Α.Α.

β) στο πλαίσιο της παθητικής επιτήρησης της νόσου στα ιπποειδή, διερευνούν κάθε υποψία της νόσου, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο Παράρτημα Β (Κεφ. 1), διενεργώντας και τις σχετικές δειγματοληψίες όπου αυτό απαιτείται,

γ) στο πλαίσιο της ενεργητικής επιτήρησης της νόσου στα ιπποειδή:

αα) συλλέγουν και αποστέλλουν δείγματα αίματος από ίππους - μάρτυρες στον Φορέα της παραγράφου 2, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα Β', Κεφ. 2,

ββ) είναι αρμόδιες για την ενεργητική κλινική επιτήρηση στα ιπποειδή, και τη συλλογή και αποστολή δειγμάτων στον Φορέα της παραγράφου 2, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο Παράρτημα Β, Κεφ.2, όταν αυτό απαιτείται (κλινικά ύποπτα ιπποειδή) ή κρίνεται αναγκαίο (διερεύνηση πρόσφατης κυκλοφορίας του ιού κατά τη διάρκεια επιδημίας ή/και επιζωοτίας),

δ) στο πλαίσιο της παθητικής επιτήρησης της νόσου στα άγρια πτηνά συλλέγουν και αποστέλλουν δείγματα νεκρών αγρίων πτηνών στον Φορέα της παραγράφου 3, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα Γ, Κεφ. 1,

ε) στο πλαίσιο της ενεργητικής επιτήρησης της νόσου στα άγρια πτηνά, είναι αρμόδιες για τη συλλογή και αποστολή στον φορέα της παραγράφου 3 δειγμάτων αγρίων πτηνών και για τη σύνταξη των σχετικών διαβιβαστικών εγγράφων, σύμφωνα με το Παράρτημα Γ της παρούσας,

στ) ενημερώνουν άμεσα την Κεντρική Αρμόδια Αρχή και τον Φορέα της παραγράφου 2 για κάθε περίπτωση κλινικής υποψίας σε ιπποειδή,

ζ) ενημερώνουν άμεσα την Κεντρική Αρμόδια Αρχή για κάθε περίπτωση επιβεβαιωμένου κρούσματος της νόσου (εστία) σε ιπποειδή, συμπληρώνοντας το αντίστοιχο έντυπο του Παραρτήματος Δ (Υπόδειγμα 3), καθώς και σε περίπτωση που παρατηρηθεί ασυνήθιστη θνησιμότητα ή νοσηρότητα σε άγρια πτηνά,

η) για δειγματοληψίες από ιπποειδή υψηλής αξίας (καθάραιμοι ίπποι άθλησης - αγώνων κ.λπ.) τόσο στο πλαίσιο της ενεργητικής, όσο και στο πλαίσιο της παθητικής επιτήρησης, οι κτηνίατροι των Τμημάτων Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων μπορούν, όπου απαιτείται, να συνεργάζονται με εξειδικευμένους κτηνιάτρους. Ωστόσο, ο προγραμματισμός των δειγματοληψιών και η αποστολή των δειγμάτων στο εργαστήριο θα πρέπει πάντοτε να γίνεται με μέριμνα του Τμήματος Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας,

θ) ενημερώνουν τους κυνηγετικούς συλλόγους, φυσιολατρικές οργανώσεις, οργανώσεις προστασίας - μελέτης αγρίων ζώων και συναφείς φορείς της περιοχής τους, ώστε να τους ειδοποιούν κάθε φορά που βρίσκουν νεκρά άγρια πτηνά,

ι) ενημερώνουν τους ιδιοκτήτες ιπποειδών, υπεύθυνους εκτροφών, κτηνιάτρους και άλλους επαγγελματίες, η ενασχόληση των οποίων αφορά ιπποειδή, για τα πιθανά συμπτώματα της νόσου σε αυτά, ώστε να ειδοποιούν άμεσα την οικεία ΔΑΟΚ, κάθε φορά που υπάρχει υπόνοια της νόσου.

5. Η Ελληνική Ομοσπονδία Ιππασίας και η Φίλιππος Ένωση Ελλάδας, οι οποίες μέσω των κτηνιάτρων τους:

α) καταγράφουν σε Μητρώο όλες τις εκτροφές ιπποειδών (οργανωμένες ή μη) που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους, σύμφωνα με το πρότυπο του Παραρτήματος Α. Το Μητρώο αυτό πρέπει να ενημερώνεται τακτικά, ώστε τα στοιχεία του να είναι κατά το δυνατόν σύγχρονα και διαθέσιμα.

Το ανωτέρω Μητρώο καταγραφής εκτροφών ιπποειδών αποστέλλεται στην Κ.Α.Α. και στην οικεία ΔΑΟΚ, επικαιροποιημένο, σε ηλεκτρονική μορφή (κείμενο ή φύλλα εργασίας) ανά εξάμηνο. Για το πρώτο εξάμηνο κάθε έτους η αποστολή του παραπάνω Μητρώου γίνεται έως τις 15 Ιουλίου του τρέχοντος έτους, ενώ για το δεύτερο εξάμηνο, έως τις 15 Ιανουαρίου του επόμενου έτους,

β) στο πλαίσιο της ενεργητικής επιτήρησης της νόσου συνδράμουν, εφόσον τους ζητηθεί από τους επίσημους κτηνιάτρους, στις διαδικασίες δειγματοληψίας από ιπποειδή,

γ) στο πλαίσιο της παθητικής επιτήρησης της νόσου ενημερώνουν άμεσα τη Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας για οποιοδήποτε ιπποειδές παρουσιάσει συμπτώματα που εγείρουν υποψία κλινικής εκδήλωσης Πυρετού του Δυτικού Νείλου, προκειμένου να γίνουν όλες οι απαραίτητες ενέργειες για την επιβεβαίωση ή τον αποκλεισμό της νόσου. Ομοίως, ενημερώνουν σε περίπτωση που διαπιστώσουν θανάτους άγριων πτηνών, εντός ή πέριξ ιππικών εγκαταστάσεων.

6. Το Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας (Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών Θεσσαλονίκης):

Είναι αρμόδιο, σε συνεργασία με άλλους φορείς (π.χ. Ελληνικό Κέντρο Δακτυλίωσης Πουλιών), για τη λήψη δειγμάτων αγρίων πτηνών στο πλαίσιο τόσο της ενεργητικής, όσο και της παθητικής επιτήρησης, σύμφωνα με το Παράρτημα Γ, και την παράδοση τους στις Κτηνιατρικές

Αρχές των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων, ώστε να αποσταλούν στα αρμόδια εργαστήρια.

Άρθρο 4

Περιοχές εφαρμογής του προγράμματος

Η καταγραφή των εκτροφών ιπποειδών και η παθητική επιτήρηση του νοσήματος (ιπποειδή - άγρια πτηνά) εφαρμόζεται σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της Χώρας.

Η ενεργητική επιτήρηση (ιπποειδή - άγρια πτηνά) εφαρμόζεται στις Περιφερειακές Ενότητες που απαριθμούνται στα Παραρτήματα Β και Γ της παρούσης.

Άρθρο 5

Κυρώσεις

Στους μη συμμορφούμενους με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης και τα μέτρα που λαμβάνονται κατ'εφαρμογή της, δεν καταβάλλονται αποζημιώσεις ή ενισχύσεις της κοινής υπουργικής απόφασης Οικονομικών Αποζημιώσεων και Ενισχύσεων που προκύπτουν από την επιβολή κτηνιατρικών μέτρων εξυγίανσης του ζωικού κεφαλαίου, και επιπλέον επιβάλλονται οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται από τον ν. 4235/2014 (Α'32) και όπως αυτός κάθε φορά ισχύει.

Άρθρο 6

Η απόφαση με αριθμό 172/5332/17.1.2017 (351 Β') παύει να ισχύει.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β':

Επιτήρηση του Πυρετού του Δυτικού Νείλου στα ιπποειδή

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο:

Μέτρα Παθητικής Επιτήρησης του Πυρετού του Δυτικού Νείλου σε ιπποειδή.

1. Γενικές πληροφορίες για το νόσημα

Δεξαμενή της νόσου στη φύση: Κυρίως άγρια πτηνά πολλών ειδών

Μετάδοση: Κυρίως μέσω τσιμπήματος μολυσμένων κουνουπιών (διάφορα είδη). Έχουν αναφερθεί και άλλοι τρόποι μετάδοσης (δευτερεύοντες), όπως μέσω κροτώνων. Στον άνθρωπο, σε πολύ μικρό αριθμό περιπτώσεων, έχει αναφερθεί μετάδοση του ιού με μεταμόσχευση οργάνου, μετάγγιση αίματος και σπάνια από τη μητέρα στο έμβρυο (συγγενής λοίμωξη). Οριζόντια μετάδοση έχει αναφερθεί (πειραματικά) στα πτηνά.

Τα κουνούπια προσλαμβάνουν τον ιό όταν τσιμπήσουν μολυσμένα πτηνά και εν συνεχεία μπορούν να τον μεταδώσουν σε άλλα πτηνά ή θηλαστικά (ανθρώπους, ιπποειδή, καθώς και διάφορα άλλα είδη ζώων). Τα θηλαστικά (και ο άνθρωπος) θεωρούνται αδιέξοδοι ξενιστές (dead-end hosts) διότι η αιμία που εμφανίζουν όταν μολύνονται είναι πολύ περιορισμένη για να μπορέσουν να μεταδώσουν τον ιό σε άλλα κουνούπια και να συμβάλουν στη συνέχιση του κύκλου του ιού.

Χρόνος επώασης: 3-15 ημέρες

Κλινικά συμπτώματα που μπορεί να παρατηρηθούν σε ιπποειδή: Η μόλυνση στα ιπποειδή είναι συνήθως αφανής (υποκλινική). Όταν εμφανίζονται κλινικά συμπτώματα αυτά μπορεί να είναι: ανορεξία, άσκοπη περιπλάνηση, κατάπτωση, σπασμοί, τρέκλισμα (αστάθεια στο βάδισμα - αταξία), κυκλικές κινήσεις, μυοκλονίες (συχνά στους μύες κεφαλής και τραχήλου, αλλά και στο υπόλοιπο σώμα), αδυναμία κατάποσης, παράλυση της γλώσσας, αδυναμία των άκρων (συνήθως οπισθίων), μερική παράλυση - μερικές φορές έως και πλήρης παράλυση, διαταραχές όρασης ή/και ακοής, κινήσεις πίεσης της κεφαλής, τρισμός των δοντιών, κώμα - θάνατος. Ενδέχεται να παρατηρηθεί πυρετός.

Διαφορική Διάγνωση: Λύσσα, λοιπές ιογενείς εγκεφαλίτιδες - εγκεφαλομυελίτιδες των ιπποειδών (π.χ. Ανατολική, Δυτική κ.λπ.), εγκεφαλίτιδα από ερπητοϊό, εγκεφαλίτιδα από παράσιτα, αλλαντίαση, υποκαλιαίμια, τοξικώσεις κ.λπ.

Θεραπεία - Πρόληψη: Εφαρμόζεται υποστηρικτική θεραπεία, ανάλογα με τα συμπτώματα που εμφανίζουν τα προσβεβλημένα ζώα. Για την πρόληψη της νόσου στα ζώα μπορούν να εφαρμοστούν εντομοκτονίες στις εγκαταστάσεις σταβλισμού ή πέριξ αυτών, σε περιοχές που αποτελούν βιότοπους κουνουπιών, εφαρμογή εντομοπαθητικών στα ζώα ή εμβολιασμός.

2. Κανόνες Παθητικής Επιτήρησης στα Ιπποειδή - Μέτρα

Ο Πυρετός του Δυτικού Νείλου είναι νόσημα υποχρεωτικής δήλωσης και για το λόγο αυτό κάθε υποψία εμφάνισής του που παρατηρείται από τους επίσημους κτηνιάτρους ή αναφέρεται από ιδιώτες κτηνιάτρους, ιδι-

οκτήτες ιπποειδών κ.λπ. θα πρέπει να διερευνάται από τις αρμόδιες τοπικές Κτηνιατρικές Αρχές.

Η Παθητική Επιτήρηση εφαρμόζεται σε όλα τα ιπποειδή (ίπποι, όνοι, ημίονοι - γίννοι), όλης της χώρας.

Οποιοδήποτε ιπποειδές με πυρετό ή/και νευρικά / κινητικά συμπτώματα, σε όποια περιοχή και αν βρίσκεται, θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ύποπτο προσβολής από Πυρετό του Δυτικού Νείλου. Σε όλες τις περιπτώσεις υποψίας σε μια εκτροφή, ο επίσημος κτηνίατρος (μόνος ή σε συνεργασία με εξειδικευμένο κτηνίατρο) διενεργεί επιτόπια επίσκεψη και πραγματοποιεί αιμοληψία (ή λήψη άλλου τύπου δείγματος, σύμφωνα με το Κεφ. 3 του παρόντος Παραρτήματος) και αποστέλλει τα δείγματα στο εργαστήριο.

Τα ιπποειδή (όπως και οι άνθρωποι) θεωρούνται αδιέξοδοι ξενιστές της νόσου (dead-end hosts) και επομένως δεν θεωρούνται πηγή μόλυνσης για άλλα ζώα ή τον άνθρωπο.

Ωστόσο, είναι χρήσιμο και αναγκαίο να αποτρέπεται η μετακίνησή τους από ύποπτες εκτροφές, πριν ολοκληρωθούν όλες οι απαραίτητες εξετάσεις για τον αποκλεισμό ή την επιβεβαίωση του νοσήματος στις εκτροφές αυτές, για επιδημιολογικούς λόγους (διευκόλυνση της αναγκαίας επιδημιολογικής έρευνας σε περίπτωση επιβεβαίωσης του νοσήματος).

Σε περίπτωση επιβεβαίωσης, ενημερώνεται άμεσα η Κεντρική Αρμόδια Αρχή (Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων της Δ/νσης Υγείας των Ζώων), με χρήση του Υποδείγματος 3 (Παράρτημα Δ), και εφαρμόζονται τα μέτρα της Ενεργητικής Κλινικής Επιτήρησης, σύμφωνα με το Κεφ. 2 του παρόντος Παραρτήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο:

Μέτρα Ενεργητικής Επιτήρησης του Πυρετού του Δυτικού Νείλου στα ιπποειδή.

Η Ενεργητική Επιτήρηση του Πυρετού του Δυτικού Νείλου περιλαμβάνει την ενεργητική (συστηματική) κλινική επιτήρηση και την ορολογική επιτήρηση με χρήση ιπποειδών-μαρτύρων (sentinels).

1. Ενεργητική Κλινική Επιτήρηση

Εφαρμόζεται σε Περιφερειακές Ενότητες της χώρας όπου εντοπίστηκαν κρούσματα σε ιπποειδή ή ανθρώπους και στις Περιφερειακές Ενότητες που συνορεύουν με αυτές.

1.1 Εφαρμογή σε Περιφερειακές Ενότητες (Π.Ε.) της χώρας όπου εντοπίστηκαν κρούσματα σε ιπποειδή ή ανθρώπους.

Εφαρμόζεται σε όλες τις εκτροφές που διατηρούν ιπποειδή (ίπποι, όνοι, ημίονοι - γίννοι) και οι οποίες βρίσκονται εντός περιοχής, ακτίνας 20 χλμ., από επιβεβαιωμένα κρούσματα της νόσου σε ανθρώπους ή ζώα της Π.Ε.

Προκειμένου για κρούσματα σε ανθρώπους, οι σχετικές πληροφορίες λαμβάνονται από το ΚΕΕΛΠΝΟ και διαβιβάζονται, μέσω της Κ.Α.Α. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), στα κατά τόπους Τμήματα Κτηνιατρικής των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν τους Δήμους όπου εντοπίστηκαν κρούσματα σε ανθρώπους και τον αριθμό των κρουσμάτων αυτών, οπότε η περιοχή

όπου εφαρμόζεται αυτός ο τύπος επιτήρησης αντιπροσωπεύει ζώνη ακτίνας 20 χλμ. περιμετρικά των δήμων όπου εντοπίστηκαν τα κρούσματα.

Προκειμένου για κρούσματα σε ιπποειδή, λαμβάνεται υπόψη η ακριβής γεωγραφική τοποθεσία των κρουσμάτων όπως είναι γνωστή στην οικεία κτηνιατρική υπηρεσία.

Τόσο οι δήμοι με κρούσματα σε ανθρώπους, όσο και οι περιοχές με κρούσματα σε ζώα, όταν βρίσκονται σε μικρή απόσταση μεταξύ τους (μέχρι 2 χλμ.) μπορούν να ομαδοποιηθούν (ομάδες κρουσμάτων) και να γίνει μια ενιαία ενεργητική κλινική επιτήρηση περιμετρικά (ζώνη ακτίνας 20 χλμ.), γύρω από την περιοχή όπου εντοπίστηκαν τα κρούσματα.

1.2 Εφαρμογή σε Περιφερειακές Ενότητες της χώρας όπου δεν εντοπίστηκαν κρούσματα σε ιπποειδή ή ανθρώπους.

Εφαρμόζεται σε όλες τις εκτροφές που διατηρούν ιπποειδή (ίπποι, όνοι, ημίονοι - γίννοι) και οι οποίες βρίσκονται εντός ζώνης σε απόσταση 20 χλμ. από τα σύνορα γειτονικών Περιφερειακών Ενοτήτων όπου έχουν επιβεβαιωθεί κρούσματα της νόσου σε ανθρώπους ή ζώα.

1.3 Κανόνες Ενεργητικής Κλινικής Επιτήρησης

Τα ευρήματα της ενεργητικής (κατευθυνόμενης) κλινικής επιτήρησης καταγράφονται σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Δ', Υπόδειγμα 4 και αποστέλλονται, σε ηλεκτρονική μορφή, εντός 15 ημερών από την επιβεβαίωση της νόσου στην Κ.Α.Α. (φορέας της παραγράφου 1 του άρθρου 3 της παρούσης).

Οι πληροφορίες σχετικά με τους Δήμους όπου έχουν εντοπιστεί κρούσματα σε ανθρώπους ή ζώα θα διαβιβάζονται προς τα Τμήματα Κτηνιατρικής των ενδιαφερόμενων Περιφερειακών Ενοτήτων και των όμορων αυτών, από την Κ.Α.Α, αναλόγως με την εξέλιξη της επιδημίας.

Στις εκτροφές όπου θα εφαρμοστεί η ανωτέρω κλινική επιτήρηση θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μία τουλάχιστον επίσκεψη επίσημου κτηνιάτρου, ο οποίος εκτός από την κλινική επιθεώρηση των ιπποειδών που υπάρχουν στην εκτροφή θα πρέπει να αναζητήσει και κάθε άλλη διαθέσιμη πληροφορία (από τον ιδιοκτήτη ή τον υπεύθυνο της εκτροφής ή τον κτηνίατρο που παρακολουθεί την εκτροφή) που θα μπορούσε να αποτελέσει ένδειξη ότι τα ζώα είχαν στον παρελθόν συμπτώματα συμβατά με την παρουσία του νοσήματος. Ομοίως, θα πρέπει να ληφθούν πληροφορίες για ενδεχόμενες μετακινήσεις των ζώων εντός ή εκτός της χώρας κατά το παρελθόν, καθώς και αποτελέσματα εργαστηριακών εξετάσεων (εάν είναι διαθέσιμα).

Εφόσον τα ευρήματα της ανωτέρω διερεύνησης γεννούν υποψία ύπαρξης του νοσήματος στην εκτροφή, σε παρόντα ή παρελθόντα χρόνο (κλινικά συμπτώματα έως και 3 μήνες πριν), η εκτροφή θεωρείται ύποπτη και ο επίσημος κτηνίατρος (μόνος ή σε συνεργασία με εξειδικευμένο κτηνίατρο) προβαίνει σε αιμοληψία και αποστολή των δειγμάτων στο εργαστήριο σύμφωνα με το Κεφάλαιο 3 του παρόντος Παραρτήματος. Σε περίπτωση επιζωοτίας, ο επίσημος κτηνίατρος μπορεί να προβεί σε αιμοληψίες, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, ακόμα και στην περίπτωση που η υπό εξέταση εκτροφή δεν κρίνεται ύποπτη. Σε κάθε περίπτωση, πριν την αιμοληψία είναι

απαραίτητη η επικοινωνία με το Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων και με το αρμόδιο Εργαστήριο (Τμήμα Μοριακής Διαγνωστικής, Αφθώδους Πυρετού, Ιολογικών, Ρικετσιακών και Εξωτικών Νοσημάτων της Διεύθυνσης Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών) για συνεννόηση και ενδεχομένως λήψη ειδικών οδηγιών δειγματοληψίας (π.χ. δειγματοληψία ιστών από νεκρά ζώα).

2. Ενεργητική Ορολογική Επιτήρηση σε ιπποειδή

2.1 Γενικές αρχές

Η ενεργητική ορολογική επιτήρηση περιλαμβάνει δειγματοληψίες αίματος ιπποειδών - μαρτύρων, στρατηγικά τοποθετημένων σε προκαθορισμένες περιοχές και κατά ορισμένα χρονικά διαστήματα, όπως φαίνεται στον Πίνακα (1) που ακολουθεί. Μεταξύ διαδοχικών δειγματοληψιών θα πρέπει να μεσολαβούν τουλάχιστον 2-3 εβδομάδες.

Θετικό εργαστηριακό αποτέλεσμα από ιπποειδές - μάρτυρα που σε αμέσως προηγούμενη αιμοληψία ήταν αρνητικό (ορομετατροπή), υποδηλώνει πρόσφατη κυκλοφορία του ιού στην περιοχή και μπορεί να επιτρέψει την ανίχνευση της νόσου σε περιοχές όπου δεν έχουν εντοπιστεί κλινικά κρούσματα σε ανθρώπους ή ζώα. Ομοίως, η ανίχνευση πρόσφατων αντισωμάτων (IgM) σε ιπποειδή, κατά την πρώτη τους δειγματοληψία, υποδηλώνει πρόσφατη λοίμωξη από τον ιό και επομένως αποτελεί ανάλογη ένδειξη.

Σε περίπτωση ορομετατροπής ή ανίχνευσης πρόσφατων αντισωμάτων σε ένα ή περισσότερα ιπποειδή - μάρτυρες, αυτά θα πρέπει να αντικατασταθούν κατά την επόμενη δειγματοληψία (εφόσον προβλέπεται για τη συγκεκριμένη περιοχή) από ίσο αριθμό νέων ιπποειδών - μαρτύρων από άλλη εκτροφή εντός της ίδιας περιοχής.

2.2 Κριτήρια επιλογής των ιπποειδών - μαρτύρων εντός κάθε Περιφερειακής Ενότητας

Επισημαίνονται τα εξής:

α) Όπως φαίνεται στον Πίνακα 1 που ακολουθεί, μέρος των συνολικών ιπποειδών που θα δειγματοπιστούν σε κάθε περιοχή θα πρέπει να προέρχονται από οργανωμένες εκτροφές ιπποειδών (μέγεθος εκτροφής > 5 ιπποειδή).

β) Από κάθε εκτροφή (οργανωμένη ή μη) μπορούν να επιλεγούν για δειγματοληψία το πολύ 2 ιπποειδή.

γ) Τα ιπποειδή που θα επιλεγούν θα πρέπει να έχουν ηλικία τουλάχιστον 1 έτους.

δ) Θα πρέπει να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε:

αα) να επιλεγούν εκτροφές όπου δεν έχουν ληφθεί μέτρα κατά των εντόμων -φορέων της νόσου (χρήση εντομοκτόνων - εντομοαπωθητικών στους στάβλους) κατά τις τελευταίες 15-20 ημέρες.

ββ) στα ιπποειδή από τα οποία θα ληφθούν δείγματα να μην έχει γίνει χρήση εντομοκτόνων ή εντομοαπωθητικών ή, αν έχει γίνει τέτοια χρήση, η δράση των σκευασμάτων που χρησιμοποιήθηκαν να έχει παρέλθει (σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή).

γγ) ιπποειδή που έχουν εμβολιαστεί κατά του νοσήματος να αποκλείονται της δειγματοληψίας.

δδ) να προτιμώνται ιπποειδή που δεν παραμένουν συνεχώς εντός στάβλου, αλλά κυκλοφορούν και στο ύπαιθρο (αυξημένες πιθανότητες έκθεσης στα έντομα φορείς άρα και στον ιό).

εε) οι εκτροφές που θα επιλεγούν για δειγματοληψία, σε κάθε περιοχή, να έχουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερη διασπορά εντός αυτής (ομοιόμορφη γεωγραφική κατανομή).

στστ) τα ιπποειδή που θα χρησιμοποιηθούν ως μάρτυρες να μην μετακινηθούν εκτός της Περιφερειακής Ενότητας προέλευσης και οι μετακινήσεις τους εντός αυτής να μην υπερβαίνουν ακτίνα 20 χλμ από τις σταβλικές εγκαταστάσεις της εκτροφής τους. Ωστόσο, όταν υπάρχουν διαθέσιμες επιλογές, θα πρέπει να προτιμώνται ιπποειδή που δεν παραμένουν συνεχώς εντός στάβλου, αλλά κυκλοφορούν και έξω από αυτόν.

2.3 Αριθμός Μαρτύρων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Οι Περιφερειακές Ενότητες (Π.Ε.) από τις οποίες θα επιλεγούν ιπποειδή - μάρτυρες, ο αριθμός αυτών ανά Π.Ε. και η συχνότητα δειγματοληψίας φαίνονται στον παρακάτω Πίνακα 1. Οι περιοχές αυτές, ο αριθμός των ιπποειδών - μαρτύρων, σε κάθε μία από αυτές, καθώς και ο ορισμός των χρονικών διαστημάτων (αριθμός και διάρκεια αυτών) για τη λήψη των δειγμάτων, μπορούν να τροποποιούνται με εγκυκλίους της Δ/σης Υγείας των Ζώων της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αναλόγως της επιδημιολογικής εξέλιξης της νόσου ή άλλων σχετικών επιστημονικών ή επιδημιολογικών δεδομένων.

Πίνακας 1: Περιφερειακές Ενότητες οι οποίες συμμετέχουν στην ενεργητική επιτήρηση στα ιπποειδή (δειγματοληψία ίππων - μαρτύρων)

Περιφερειακή Ενότητα	Συνολικός αριθμός Ιπποειδών μαρτύρων	Ιπποειδή από οργανωμένες εκτροφές*	Συχνότητα Δειγματοληψίας			Συνολικά δείγματα
			1η δειγμ/ληψία	2η δειγμ/ληψία	3η δειγμ/ληψία	
Έβρου	25	6	Κατά το διάστημα 1 Μαΐου έως 30 Ιουνίου	Κατά το διάστημα 1 Ιουλίου έως 31 Ιουλίου	Κατά το διάστημα 1 Αυγούστου έως 30 Σεπτεμβρίου	75
Ροδόπης	10	3				30
Ξάνθης	30	9				90
Καβάλας	25	6				75
Δράμας	30	9				90
Σερρών	30	9				90
Θεσσαλονίκης	30	9				90
Χαλκιδικής	20	5				60
Κιλκίς	15	3				45
Πέλλας	15	3				45
Ημαθίας	10	3				30
Πιερίας	15	4				45
Φλώρινας	25	6				75
Καστοριάς	10	3				30
Κοζάνης	10	3				30
Κέρκυρας	10	3				30
Ιωαννίνων	25	6				75
Θεσπρωτίας	10	3				30
Πρέβεζας	15	4				45
Τρικάλων	20	5				60
Καρδίτσας	20	5				60
Λάρισας	30	9				90
Μαγνησίας	20	5				60
Εύβοιας	30	9				90
Βοιωτίας	10	3				30
Φθιώτιδας	10	3				30
Αιτωλοακαρνανίας	30	9				90
Αχαΐας	15	4	45			

Περιφερειακή Ενότητα	Συνολικός αριθμός Ίππων - μαρτύρων	Ίπποι από οργανωμένες εκτροφές*	Συχνότητα Δειγματοληψίας			Συνολικά δείγματα
Ηλείας	10	3	Κατά το διάστημα 1 Μαΐου έως 30 Ιουνίου	Κατά το διάστημα 1 Ιουλίου έως 31 Ιουλίου	Κατά το διάστημα 1 Αυγούστου έως 30 Σεπτεμβρίου	30
Κορινθίας	15	4				45
Αργολίδας	30	9				90
Αρκαδίας	30	9				90
Λακωνίας	30	9				90
Μεσσηνίας	20	5				60
Περ. Ενότητα Νότιου Τομέα Αθηνών	25	7				75
Περ. Ενότητα Βόρειου Τομέα Αθηνών	25	7				75
Περ. Ενότητα Δυτικού Τομέα Αθηνών	15	4				45
Περ. Ενότητα Νήσων (νήσος Αίγινα)	5	2				15
Περ. Ενότη. Νήσων (νήσος Σαλαμίνα)	5	2				15
Περ. Ενότητα Δυτικής Αττικής	20	5				60
Περ. Ενότητα Ανατολικής Αττικής	25	7				75
Περιφερειακή Ενότητα Λήμνου (νήσος Λήμνος)	5	3				15
Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου (νήσος Λέσβος)	10	3				30
Κυκλάδων (νήσος Άνδρος)	5	2				15
Δωδεκανήσων (νήσος Ρόδος)	10	3				30
Χανίων	20	3				60
Ηρακλείου	20	6				60
Ρεθύμνου	10	3				30
Λασιθίου	20	6	60			
ΣΥΝΟΛΑ	900	251			2700	

* Ιπποειδή (εκ των συνολικών μαρτύρων κάθε Περιφερειακής Ενότητας) που θα πρέπει να προέρχονται από οργανωμένες εκτροφές (με πάνω από 5 ίππους). Ο αριθμός είναι ενδεικτικός και σε περίπτωση που δεν υπάρχουν τέτοιες εκτροφές ο συνολικός αριθμός μαρτύρων συμπληρώνεται από ίππους που δεν ανήκουν σε οργανωμένες εκτροφές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο:

Οδηγίες συλλογής και αποστολής δειγμάτων αίματος ή άλλων δειγμάτων ιπποειδών στο πλαίσιο της επιτήρησης του Πυρετού του Δυτικού Νείλου.

1. Γενικές Αρχές

Οι παρούσες οδηγίες αφορούν κάθε αιμοληψία από ιπποειδή, για οποιοδήποτε λόγο (π.χ. ιπποειδή -μάρτυρες, ιπποειδή με ύποπτα κλινικά συμπτώματα κ.λπ.), με σκοπό την εξέταση για Πυρετό του Δυτικού Νείλου. Πληροφορίες σχετικά με την αποστολή άλλου τύπου δειγμάτων, όπου αυτό μπορεί να χρειαστεί (π.χ. νεκρά ιπποειδή), παρέχονται από το αρμόδιο εργαστήριο (Τμήμα Μοριακής Διαγνωστικής, Αφθώδους Πυρετού, Ιολογικών, Ρικετσιακών και Εξωτικών Νοσημάτων της Διεύθυνσης Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών).

Αν και σχετικά σπάνιο στην πράξη, έχει αναφερθεί μετάδοση του ιού σε άνθρωπο από ιστούς μολυσμένων ζώων, λόγω ατυχήματος κατά τη διάρκεια νεκροψίας σε ζώα (πτηνά - ιπποειδή). Για το λόγο αυτό συνιστάται, κατά τη δειγματοληψία, να λαμβάνονται τα συνήθη μέτρα βιοασφάλειας (γάντια, μέριμνα για την αποφυγή ατυχημάτων π.χ. τρύπημα από βελόνα). Ειδικά στην περίπτωση νεκροψίας ιπποειδών, όταν αυτό απαιτείται, εκτός από γάντια καλό είναι να γίνεται και χρήση μάσκας - προστατευτικών γυαλιών και να δίδεται προσοχή στην αποφυγή ατυχημάτων (π.χ. αυτοτραυματισμοί από αιχμηρά εργαλεία). Για πρακτικούς λόγους, πριν την διεξαγωγή νεκροψίας θα πρέπει πάντα να προηγείται επικοινωνία με το αρμόδιο εργαστήριο (Τμήμα Μοριακής Διαγνωστικής, Αφθώδους Πυρετού, Ιολογικών, Ρικετσιακών και Εξωτικών Νοσημάτων της Διεύθυνσης Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών).

Για κάθε ιπποειδές, το οποίο δειγματίζεται για εξέταση για τον ιό του Πυρετού του Δυτικού Νείλου, θα πρέπει απαραίτητα να υπάρχει έγγραφο αναγνώρισης. Αυτό μπορεί να είναι διαβατήριο ή ΑΔΑΜΙ, σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση 228868/12.02.2002 «Εφαρμογή Προγράμματος Επιζωοτιολογικής Επιτήρησης των σπουδαιότερων νοσημάτων των Ιπποειδών». Σε περίπτωση που ένα ζώο δεν έχει ούτε διαβατήριο, ούτε ΑΔΑΜΙ, θα πρέπει να φέρει αναγνωριστικό στοιχείο, το οποίο να αντιστοιχεί μονοσήμαντα σε συγκεκριμένο κάτοχο/ιδιοκτήτη. Οι λεπτομέρειες που αφορούν στη διαδικασία που διασφαλίζει την αντιστοίχιση του κάθε ιπποειδούς με τον κάτοχο/ιδιοκτήτη του, καθορίζονται με εγκύκλιες οδηγίες που εκδίδονται με ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής.

2. Οδηγίες δειγματοληψίας, συσκευασίας και αποστολής των δειγμάτων.

α) Όλα τα δείγματα πρέπει να λαμβάνονται υπό συνθήκες ασηψίας, να μπαίνουν σε αποστειρωμένα φιαλίδια που κλείνουν ερμητικά και να συσκευάζονται σε συσκευασίες που δεν επιτρέπουν διαρροές.

Πάνω σε κάθε φιαλίδιο πρέπει να αναγράφονται:

αα) ο αριθμός ΑΔΑΜΙ ή Διαβατηρίου ή άλλου εγγράφου αναγνώρισης του ιπποειδούς από το οποίο λήφθηκε το δείγμα

ββ) το όνομα του ζώου (εάν έχει)

γγ) η ημερομηνία δειγματοληψίας

Όλα τα δείγματα, πρέπει να συνοδεύονται από δελτίο αποστολής πλήρως συμπληρωμένο, σύμφωνα με το σχετικό υπόδειγμα του Παραρτήματος Δ' (Υπόδειγμα 1).

β) Από κάθε δειγματιζόμενο ίππο λαμβάνονται κάθε φορά 2 δείγματα:

1 Δείγμα αίματος χωρίς αντιπηκτικό (για διεξαγωγή ορολογικών εξετάσεων)

Πάνω στο αντίστοιχο φιαλίδιο, δίπλα στον αριθμό ΑΔΑΜΙ ή διαβατηρίου του ίππου από τον οποίο λήφθηκε το δείγμα και το όνομα του ζώου (εάν έχει), θα αναγράφεται σε παρένθεση η ένδειξη (ΟΡΟΛ).

1 Δείγμα αίματος με αντιπηκτικό EDTA (για ανίχνευση του ιού)

Πάνω στο αντίστοιχο φιαλίδιο, δίπλα στον Αριθμό ΑΔΑΜΙ ή διαβατηρίου του ίππου από τον οποίο λήφθηκε

το δείγμα και το όνομα του ζώου (εάν έχει), θα αναγράφεται σε παρένθεση η ένδειξη (ΙΟΛ).

γ) Η ποσότητα κάθε αιμοδείγματος θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 10 ml.

δ) Τα προς εξέταση αιμοδείγματα, αμέσως μετά την αιμοληψία, θα πρέπει να συντηρούνται στην ψύξη (+4° C). Συντήρηση των δειγμάτων με τον τρόπο αυτό μπορεί να γίνει το πολύ μέχρι 2 ημέρες. Πέραν των 2 ημερών, απαιτείται η άμεση αποστολή των αιμοδειγμάτων στο εργαστήριο για εξέταση.

ε) Η αποστολή των αιμοδειγμάτων προς το εργαστήριο πρέπει να γίνεται υπό ψύξη (με παγοκύστες μέσα στη συσκευασία).

στ) Όλα τα δείγματα αποστέλλονται στο Τμήμα Μοριακής Διαγνωστικής, Αφθώδους Πυρετού, Ιολογικών, Ρικετσιακών και Εξωτικών Νοσημάτων της Διεύθυνσης Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών (κατόπιν συνεννόησης με το εργαστήριο για την ασφαλή παραλαβή τους). Διεύθυνση: Νεαπόλεως 25, Αγ. Παρασκευή, Τ.Κ. 15310, Τηλέφωνο/Fax: 210 6011499

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ': Επιτήρηση του Πυρετού του Δυτικού Νείλου στα άγρια πτηνά

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο:

Παθητική Επιτήρηση

Η παθητική επιτήρηση του Πυρετού του Δυτικού Νείλου διενεργείται μέσω της αποστολής, από τα Τμήματα Κτηνιατρικής των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων, στο Τμήμα Παθολογίας Πτηνών και Μελισσών, Μικροβιολογίας, Λοιμωδών Νοσημάτων και Βρουκελλώσεων της Διεύθυνσης Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης, νεκρών πτηνών που ανευρίσκονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο:

Ενεργητική Επιτήρηση

Γενικές Αρχές - Περιγραφή

Ο έλεγχος των αγρίων πτηνών αφορά τις περιοχές τουλάχιστον οκτώ (-8-) Περιφερειακών Ενοτήτων οι οποίες καθορίζονται στον Πίνακα 1.

Τα δείγματα συλλέγονται από άγρια πτηνά, ανά νομό και περιοχή, όπως προσδιορίζονται κατά είδος στον ίδιο Πίνακα.

Τα δείγματα συνίστανται από 0,5-1 κ.εκ. αίματος / πτηνό, καθώς και από ολόκληρα πτηνά για εξέταση με rRT-PCR.

Οι περιέκτες σημαίνονται κατάλληλα, ώστε να τακτοποιείται εύκολα το πτηνό από το οποίο ελήφθη το δείγμα.

Συνιστάται τα δείγματα να λαμβάνονται σε συνεργασία με τον υπεύθυνο κτηνίατρο κάθε Τμήματος Κτηνιατρικής.

Μετά τη λήψη τους, τα δείγματα αποστέλλονται προς το Τμήμα Παθολογίας Πτηνών και Μελισσών, Μικροβιολογίας, Λοιμωδών Νοσημάτων και Βρουκελλώσεων της Διεύθυνσης Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης συνοδευόμενα από το διαβιβαστικό έγγραφο του Παραρτήματος Δ', Υπόδειγμα 2.

Οι περιοχές του παρακάτω Πίνακα, καθώς και οι αριθ-

μοί και τα είδη των δειγματιζόμενων πτηνών σε κάθε μία από αυτές, μπορούν να τροποποιούνται με εγκυκλίους της Δ/νσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Δ/νσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αναλόγως της επιδημιολογικής εξέλιξης της νόσου ή άλλων σχετικών επιστημονικών ή επιδημιολογικών δεδομένων.

Πίνακας 1: Περιοχές των 8 Π.Ε. στις οποίες γίνεται δειγματοληψία αγρίων πτηνών

Περιοχή	Τμήμα Κτηνιατρικής Π.Ε.	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΕΙΔΟΣ ΑΓΡΙΩΝ ΠΤΗΝΩΝ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΧΗ					ΣΥΝΟΛΟ
		Pica pica	Corvus comix	Sturnus vulgaris	Turdus merula	Άλλα	
Λίμνη Κερκίνη	Σερρών	5	5	5	5	5	25
Δέλτα Αξιού Λουδία	Θεσσαλονίκης	5	5	5	5	5	25
Βασιλικά	Θεσσαλονίκης	10	10		5		25
Λίμνη Βόλβη	Θεσσαλονίκης	5	5			8	18
Ποταμός Πηνειός	Λάρισας	2	2			6	10
Λίμνη Πλαστήρα	Καρδίτσας	2	2			6	10
Λίμνη Άγρα	Πέλλας	3	3	5	2	8	21
Λίμνη Δοϊράνη	Κιλκίς	3	3			8	14
Ποταμός Αξιός	Κιλκίς	3	3				6
Αγαθούπολη	Πιερίας	3	3	5	3	10	24
Δέλτα Αλιάκμονα	Ημαθίας	3	3				6
Περιαστική περιοχή	Θεσσαλονίκης	8	8				16
ΣΥΝΟΛΟ		52	52	20	20	56	200

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο:

Γενικές αρχές δειγματοληψίας και εξέτασης δειγμάτων

1. Εργαστηριακός έλεγχος

Τα δείγματα εξετάζονται σύμφωνα με τις διαδικασίες που αναφέρονται στο OIE Terrestrial Manual, chapter 2.1.20., West Nile Fever, b. Diagnostic Techniques.

Τα αποτελέσματα των εξετάσεων γνωστοποιούνται στην οικεία Δ/νση Κτην/κής και στη Δ/νση Υγείας των Ζώων με έγγραφο του Τμήματος Παθολογίας Πτηνών και Μελισσών, Μικροβιολογίας, Λοιμωδών Νοσημάτων και Βρουκελλώσεων της Διεύθυνσης Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης, στο οποίο θα επισυνάπτεται φωτοαντίγραφο του Δελτίου Αποστολής Δειγμάτων Άγριων Πτηνών του Παραρτήματος Δ', Υπόδειγμα 2.

2. Συσκευασία, αποστολή και εξέταση δειγμάτων

Όλα τα δείγματα πρέπει να τακτοποιούνται με την αναγραφή της ημερομηνίας δειγματοληψίας, του είδους που δειγματίστηκε, του τύπου του δείγματος και των στοιχείων της περιοχής συλλογής. Πρέπει ακόμα, με ευθύνη των αρμοδίων κτηνιατρικών υπηρεσιών, να συσκευάζονται με κατάλληλο τρόπο, να αποθηκεύονται και να μεταφέρονται στο Τμήμα Παθολογίας Πτηνών και Μελισσών, Μικροβιολογίας, Λοιμωδών Νοσημάτων και Βρουκελλώσεων της Διεύθυνσης Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης (Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Γρίπη των Πτηνών) σε θερμοκρασία 1° - 4°C, εντός 48 ωρών. Εάν η μεταφορά τους δεν είναι δυνατή εντός 48 ωρών, πρέπει να αποθηκεύονται και να μεταφέρονται μέσα σε ξηρό πάγο σε θερμοκρασία -70° C. Τα δείγματα αποστέλλονται συνοδευόμενα από το Δελτίο Αποστολής Δειγμάτων Άγριων Πτηνών του Παραρτήματος Δ', Υπόδειγμα 2.

Αν και σχετικά σπάνιο στην πράξη, έχει αναφερθεί η μετάδοση του ιού σε άνθρωπο από ιστούς μολυσμένων ζώων, λόγω ατυχήματος κατά τη διάρκεια νεκροψίας σε ζώα (πτηνά - ιπποειδή). Για το λόγο αυτό συνιστάται, κατά τη συλλογή άγριων πτηνών και τη δειγματοληψία από αυτά, να λαμβάνονται τα συνήθη μέτρα βιοασφάλειας (γάντια, αποφυγή ατυχημάτων π.χ. τρύπημα από βελόνα). Ειδικά στην περίπτωση νεκροψίας αγρίων πτηνών, όταν αυτό απαιτείται, εκτός από γάντια καλό θα ήταν να γίνεται και χρήση μάσκας - προστατευτικών γυαλιών και να δίδεται προσοχή στην αποφυγή ατυχημάτων (π.χ. αυτοτραυματισμοί). Για πρακτικούς λόγους πριν τη διεξαγωγή νεκροψίας θα πρέπει πάντα να προηγείται επικοινωνία με το αρμόδιο εργαστήριο (Τμήμα Παθολογίας Πτηνών και Μελισσών, Μικροβιολογίας, Λοιμωδών Νοσημάτων και Βρουκελλώσεων της Διεύθυνσης Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης).

Όλα τα δείγματα αποστέλλονται στο Τμήμα Παθολογίας Πτηνών και Μελισσών, Μικροβιολογίας, Λοιμωδών Νοσημάτων και Βρουκελλώσεων της Διεύθυνσης Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης (Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Γρίπη των Πτηνών) Διεύθυνση: 26ης Οκτωβρίου 80, Θεσσαλονίκη, Τ.Κ. 54627 Τηλέφωνο: 2310 566051 - 066, Fax: 2310 566050

3. Γνωστοποίηση αποτελεσμάτων

1. Το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Γρίπη των Πτηνών τηρεί αρχείο, εγγράφως ή σε ηλεκτρονική μορφή, ο τύπος του οποίου περιγράφεται στο Υπόδειγμα 5 του Παραρτήματος Δ', στο οποίο καταγράφονται τα εργαστηριακά αποτελέσματα για τον Πυρετό του Δυτικού Νείλου στα άγρια πτηνά. Το εν λόγω αρχείο αποστέλλεται στο Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων της

Δ/νσης Υγείας των Ζώων (Κ.Α.Α.) του ΥΠΑΑΤ σε τακτά (ανά μήνα) χρονικά διαστήματα. Σε περίπτωση επιζωοτίας το εν λόγω αρχείο αποστέλλεται άμεσα.

2. Μετά το πέρας εφαρμογής κάθε φάσης του Προγράμματος, το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Γρίπη των Πτηνών προβαίνει στη σύνταξη τελικής έκθεσης των εργαστηριακών εξετάσεων, σχετικά με τη διεξαγωγή του Προγράμματος σε όλη τη χώρα, σύμφωνα με Υπόδειγμα 5 του Παραρτήματος Δ'.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ':

Υποδείγματα εγγράφων

Παρατίθενται τα παρακάτω υποδείγματα:

Υπόδειγμα 1: Δελτίο Αποστολής δειγμάτων αίματος

ιπποειδών για εξέταση για τον ιό του Δυτικού Νείλου

Υπόδειγμα 2: Δελτίο Αποστολής δειγμάτων από άγρια πτηνά για εξέταση για τον ιό του Δυτικού Νείλου

Υπόδειγμα 3 : Αναφορά εστίας Πυρετού του Δυτικού Νείλου

Υπόδειγμα 4: Έκθεση Ενεργητικής Κλινικής Επιτήρησης σε ιπποειδή γύρω από επιβεβαιωμένα κρούσματα Πυρετού του Δυτικού Νείλου σε ζώα ή ανθρώπους

Έκθεση Τμήματος Παθολογίας Πτηνών και Μελισσών, Μικροβιολογίας, Λοιμωδών

Υπόδειγμα 5: Νοσημάτων και Βρουκελλώσεων της Διεύθυνσης Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης, σχετικά με τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων για τον ιό του Δυτικού Νείλου

Υπόδειγμα 3: Αναφορά εστίας Πυρετού του Δυτικού Νείλου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

...../...../

.....
ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
.....

Αρ. Πρωτ.:

Ταχ. Δ/ση :
Ταχ. Κώδικας :
Πληροφορίες :

ΠΡΟΣ: Υπουργείο Αγροτικής
Ανάπτυξης και Τροφίμων
Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης
Ζωικής Παραγωγής και
Κτηνιατρικής
Δ/ση Υγείας των Ζώων
Τμήμα Λοιμωδών &
Παρασιτικών Νοσημάτων

Τηλέφωνο :
Fax :
E-mail :
:

Βερανζέρου 46, Αθήνα, 10438

ΘΕΜΑ: Αναφορά εστίας Πυρετού του Δυτικού Νείλου

Σας γνωρίζουμε ότι στην περιοχή της ζώνης ευθύνης μας διαπιστώθηκε εστία Πυρετού του Δυτικού Νείλου για την οποία σας παρέχονται οι παρακάτω πληροφορίες:

Στοιχεία ιδιοκτήτη της εκτροφής

Όνομα ..... Επώνυμο ..... Όνομα Πατρός .....
Διεύθυνση ..... Ταχ. Κώδικας .....
Δήμος ..... Δημοτικό Διαμέρισμα ..... Κοινότητα .....
Τηλ. .... Fax ..... E-mail .....

Εντοπισμός μολυσμένης εκτροφής:

Περιφερειακή Ενότητα ..... Δήμος .....
Χωριό:..... Τοποθεσία:.....

Γεωγραφικές συντεταγμένες (σε δεκαδικές μοίρες):

Γεωγραφικό μήκος ..... Γεωγραφικό πλάτος .....

Ημερομηνία αρχικής υποψίας του νοσήματος: .....

Ημερομηνία επιβεβαίωσης του νοσήματος:.....

Το νόσημα επιβεβαιώθηκε με (αρ. πρωτ εργαστηριακής εξέτασης):.....

Συνολικός αριθμός ζώων μολυσμένης εκτροφής κατά είδος.

Είδος ζώου	Αριθμός	Παρατηρήσεις

Αριθμός ζώων στα οποία επιβεβαιώθηκε το νόσημα

Είδος ζώων	Αριθμός ζώων που νόσησαν	Αριθμός ζώων που πέθαναν

Γειτονικές Εκτροφές ιπποειδών (ακτίνα 20 χιλιομέτρων)

α/α	Δ/νση	Είδος ζώων	Αριθμός ζώων	Απόσταση από μολυσμένη εκτροφή

Περιγραφή Κλινικών Συμπτωμάτων (και ηλικία των ζώων όπου επιβεβαιώθηκε το νόσημα):.....
 .....
 .....

Γίνεται θεραπεία των νοσούντων ζώων (ΝΑΙ-ΟΧΙ, προσδιορίστε)
 .....

Η εστία ανιχνεύθηκε στο πλαίσιο: Παθητικής επιτήρησης , Ενεργητικής κλινικής επιτήρησης , Ενεργητικής ορολογικής επιτήρησης (σημειώστε με X στην αντίστοιχη θέση)

Συμπληρωματικές πληροφορίες :
 Μετακινήσεις των ζώων της εκτροφής κατά τις τελευταίες 21 ημέρες (ΝΑΙ-ΟΧΙ, προσδιορίστε).....
 .....

Υπάρχουν ζώα που έχουν γεννηθεί σε άλλη χώρα ή που ταξίδεψαν εκτός Ελλάδος στο παρελθόν (ΝΑΙ-ΟΧΙ, προσδιορίστε)
 .....

Παρατηρήθηκε θνησιμότητα σε άγρια πτηνά γύρω από τη μολυσμένη εκτροφή ή στην ευρύτερη περιοχή (ΝΑΙ-ΟΧΙ, προσδιορίστε)
 .....

Έχουν διαπιστωθεί κρούσματα της νόσου σε ανθρώπους στην περιοχή (ΝΑΙ-ΟΧΙ, προσδιορίστε).....
 .....

**-Ο-
 Κτηνίατρος**

Υπόδειγμα 4: Έκθεση Ενεργητικής Κλινικής Επιτήρησης σε ιπποειδή γύρω από επιβεβαιωμένα κρούσματα Πυρετού του Δυτικού Νείλου σε ζώα ή ανθρώπους

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

...../...../

.....
ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ

Αρ. Πρωτ.:

Ταχ. Δ/ση :
Ταχ. Κώδικας :
Πληροφορίες :

ΠΡΟΣ: Υπουργείο Αγροτικής
Ανάπτυξης και Τροφίμων
Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης
Ζωικής Παραγωγής και
Κτηνιατρικής
Δ/ση Υγείας των Ζώων
Τμήμα Λοιμωδών &
Παρασιτικών Νοσημάτων

Τηλέφωνο :
Fax :
E-mail :

Βερανζέρου 46, Αθήνα, 10438

Περιοχή που αφορά η επιδημιολογική έρευνα: (π.χ. Δήμοι, Κοινότητες-Δημοτικά Διαμερίσματα, γύρω από επιβεβαιωμένα κρούσματα ή ομάδες κρουσμάτων Πυρετού του Δυτικού Νείλου ή στα σύνορα γειτονικών Περιφερειακών Ενοτήτων με κρούσματα της νόσου)

.....
.....
.....
Μέρος Ι : Πληροφορίες επιβεβαιωμένων κρουσμάτων

Κρούσματα Πυρετού Δυτικού Νείλου σε ανθρώπους (όπως γνωστοποιήθηκαν από το ΚΕΕΛΠΝΟ)

Δήμος / Δημοτικό Διαμέρισμα / Κοινότητα	Γεωγραφικές συντεταγμένες (σε δεκαδικές μοίρες)	Αριθμός κρουσμάτων	Αριθμός θανάτων	Ημ/νία επιβεβαίωσης	
				Πρώτου κρούσματος	Τελευταίου κρούσματος

Δηλωθείσες εστίες Πυρετού Δυτικού Νείλου σε ιπποειδή

Αριθμός πρωτοκόλλου δήλωσης εστίας	Δήμος / Δημοτικό Διαμέρισμα / Κοινότητα	Γεωγραφικές συντεταγμένες (σε δεκαδικές μοίρες)		Ημ/νία υποψίας	Ημ/νία επιβεβαίωσης
		Μήκος	Πλάτος		

Σελ... από ...

Αρ. πρωτ. ....Ημ/νία.....

Μέρος ΙΙ: Αποτελέσματα κλινικής επιτήρησης σε εκτροφές ιπποειδών (εκτροφές σε ακτίνα 20 χλμ από κρούσιμα ή ομάδα κρουσιμάτων σε ανθρώπους ή ζώα ή σε ζώνη 20 χλμ, από τα σύνορα όμορης ΠΕ που είχε κρούσιμα σε ανθρώπους ή ζώα)

Α/Α	ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ	Δ/ΝΣΗ ΕΚΤΡΟΦΗΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	ΗΜ/ΝΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ	ΠΑΡΟΝΤΑ ΙΠΠΟΕΙΔΗ				ΙΟΝΟΙ	ΙΟΝΟ	ΝΕΥΡΙΚΑ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ (ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ Ή ΤΟΥΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥΣ 3 ΜΗΝΕΣ, ΠΕΡΙΓΡΑΨΤΕ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
					ΙΠΠΟΙ	ΑΘΛΗΣΗΣ ΑΙΩΝΩΝ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΙΟΝΟ				

Σελ ... από ...

Υπόδειγμα 5: Έκθεση Τμήματος Παθολογίας Πτηνών και Μελισσών, Μικροβιολογίας, Λοιμοδίων Νοσημάτων και Βρουκελλώσεων της Διεύθυνσης Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης, σχετικά με τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων για τον ιό του Δυτικού Νείλου σε άγρια πτηνά.

ΜΗΝΑΣ/ΕΤΟΣ (Συμπληρώστε ανάλογα)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΚΕΝΤΡΟ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Τμήμα Παθολογίας Πτηνών (ΕΕΑΓρίπης των Πτηνών)

Πληρ.: .....

Τηλ.: .....

Fax : .....

Θεσσαλονίκη.....
Αριθ. Πρωτ.....

ΠΡΟΣ.: Υπουργείο Αγροτ. Ανάπτ. & Τροφίμων
Δ/νση Υγείας Ζώων- Τμήμα Β'
Βερανζέρου 46, Αθήνα, 10438

ΑΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΤΗΝΟΥ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΑΚΤΥΛΙΩΣΗΣ (όπου υπάρχει)	ΤΥΠΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΨΗΣ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ Π.Ε.	ΕΙΔΟΣ ΠΤΗΝΟΥ (Να αναφέρεται και η επιστημονική ονομασία ή ο κωδικός EURLING από την ιστοσελίδα http://www.eurling.org)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΜΗΚΟΣ - Υ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΠΛΑΤΟΣ - Χ	ΠΟΛΗ / ΔΔ./ΧΩΡΙΟ Ή ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΤΗΝΩΝ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ	ΣΤΕΛΕΧΟΣ	
1						ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΜΗΚΟΣ - Υ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΠΛΑΤΟΣ - Χ	ΠΟΛΗ / ΔΔ./ΧΩΡΙΟ Ή ΟΙΚΙΣΜΟΣ	(1) ΖΩΝΤΑΝΑ (2) ΘΗΡΕΥΘΕΝΤΑ (3) ΑΝΕΥΡΕΘΕΝΤΑ ΝΕΚΡΑ	PCR (1) ΘΕΤΙΚΟ (2) ΑΡΝΗΤΙΚΟ (3) ΔΕΝ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΗΚΕ	ΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ (1) ΘΕΤΙΚΟ (2) ΑΡΝΗΤΙΚΟ (3) ΔΕΝ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΗΚΕ	
2													
3													
4													

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΟΥ Τ.μ. Παθ. Πτηνών του ΚΚΚΙΘ

Η απόφαση ισχύει από 01/01/2018.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 3 Ιανουαρίου 2018

Ο Αναπληρωτής Υπουργός

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ